

מתקנים מדרש

לזכרון אברהם

מוחל וסולח שלא יהיה לבטלה

מלך מוחל וסולח לעוונותינו ומועביר אשמותינו בכל שנה ושנה: שמעתי מאמור"ר הרה"ק ר' פייבוש מברעזאן ז"ל בשם זקני הקדוש מראפשיץ זיע"א שאמור אנו מברכין מלך מוחל וסולח לעוונותינו ומועביר אשמותינו בכל שנה ושנה, משל לאדם שיש לו שני בנים והיה לו להאב פרי טוב ויפה הראה לבניו הפרי ואמור להם ראו נא זאת, והיה זה הבן מבקש מאביו ליתנה לו וזה הבן מבקש ומתחנן ליתנה לו והיה בן אחד חכם והתחיל ברוך אתה וכו' בורא פרי העץ ואז הוכרח האב ליתן לו הפרי שלא יהיה ברכה לבטלה וכמו כן אנו מברכין מלך מוחל וסולח ומועביר אשמותינו ואז כביכול מוכרח הקב"ה למוחל לנו כדי של יהיה ח"ו ברכה לבטלה.

אתה מלא רחמים עד אין סוף

אנו מלאי עוון ואתה מלא רחמים: ביום הקדוש, כשהגיע הרה"ק ר' לוי יצחק מבראדטשוב זיע"א, לקטע בתפילה 'אנו מלאי עוון ואתה מלא רחמים', אמר הרה"ק רבוש"ע 'אנו מלאי עוון' אבל כמה כבר גדול לוי יצחק אף שהוא מלא עוון, אמנם 'ואתה מלא רחמים' הלא אתה אין סוף אם כן הרחמים שלך גם כן אין סוף.

איך יכול לעמוד בתפילה

אתה הבדלת אנוש מראש ותכירהו לעמוד לפניך: פי' הרה"ק ר' ישעיה משולם זוסיא מטשערנאביל זצוק"ל שקובל על זה שהראש סובל צרות לעצמו והגוף סובל צרות לעצמו ומתמיה ותכירהו לעמוד לפניך האם יכול לעמוד כך בתפילה לפני השם יתברך.

עיקר תפילתו בימים הנוראים על השכינה ועל בנין הבית אף שבאמת צריך האדם להתפלל ב"ה ויה"כ על בני חיי ומזוני וכו' אבל כל זה צריך להיות בבחינת סוף וטפל ועיקר התפילה צריך להיות ב"ה ויה"כ דווקא על בנין ביהמ"ק שיבנה במהרה בימינו ועל גלות השכינה ובל יהיה מחשבתו על עצמו ח"ו, ואם יאמור האדם מה לי לבנין ביהמ"ק דע מה שאמרו חז"ל כל דור שלא נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו והרי אנו כאילו המחריבים את ביהמ"ק, לכן צריך אדם לשים עיקר מחשבתו ותפילתו על בנין ביהמ"ד שיבנה ב"ב ואז יתגלה מלכותו בעולם.

אנו רוצים שאב הרחמן היא לבדו ידיו אותנו

אל תבוא במשפט עמנו כי לא יצדק לפניך כל חי: יבואר על דרך משל, בעבד המלך אשר חטא נגד המלך ויבקש המלך להעביר את חטאתו ויצו המלך אותו לאמור אתה בעצמך תשפוט ותדין אותך ואיך שיהיה משפטך על פי הדין כן יקום ויתמרמר העבד על נפשו ויצעק צעקה גדולה ומרה שלא יעשה לו כן, כי ידע בנפשו שבודאי יתחייב ע"פ הדין שידין את עצמו והוא אינו יכול לעשות לפני משורת הדין, ויבקש את המלך ויתחנן לו שהוא ידיו אותנו כי מלך חנון ורחום הוא וכל יכול ובידו למחול את חטאתו לעשות לפני משורת הדין, כמו"כ אנחנו מבקשים 'אל תבוא במשפט עמנו', ר"ל שגם אנחנו נהיה ג"כ שופטים אותנו 'כי לא יצדק וכו', פירוש כי ידענו שע"פ הדין אנחנו חייבים ואין בידנו לעשות לפני משורת הדין, רק אתה בעצמך תשפוט ותדין אותנו, כי רחום וחנון אתה ומרבה לסלוח וכל יכול לעשות עמנו חסד לפני משורות הדין ולמחול על חטאתינו ופשעינו ברחמין המרובים.

כפרת העוון עם הרושם

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם חפני השם תטהרו: כאשר יכופר עליכם מחטאותיכם הקב"ה מבטיח כי יכפר את כל העבירה כולל גם הרושם ופגם למעלה הנעשה ממנה וזה 'לפני ה' תטהרו' כי יתקון גם הפגם למעלה לפני ה' ובשמות הקדושים על ידי חטאי האדם.

(הישר והטוב מליסקא)

במוצאי יו"כ צריך לכפר על הפקפוק בכפרת היום

במוצאי יום הכיפורים אומרים תיכף 'סלח לנו אבינו כי חטאנו' ולכאורה הא נתכפר ביום הכיפורים ועדיין הוא בבית הכנסת ואימתי חטא אך נראה כי העיקר הוא שאיש ישראל צריך להאמין שיום הכיפורים מכפר ובאם חס ושלום שיש לו ספק ספיקא אם נתכפר הוא חטא ועל זה מתפללים במוצאי יום הכיפורים שיסלח לנו אולי חס ושלום אין לנו אמונה שלימה.

ובכתבי החסידים מהרה"ק החידושי הרי"ם א' דאמור כי בודאי מי שמאמין אשר יום הכיפורים מכפר כן הוא אצלו ויכול להתחיל מחדש כאילו היום נולד, רק למי שאין מאמין בזה, לא יועיל.

נא להתפלל
לרפואת
זקני הרה"ג
יצחק בן צילה
שליט"א
לרפ"ש
בתושח"י

העלון מוקדש
לזכות
אורן בן פרח
ודליה בת פרח
להצלחה בכל
העניינים
ברוחניות
וגשמיות

העלון
מוקדש
לזכות רפאל
בן הדר
להצלחה בכל
העניינים
ברוחניות
וגשמיות

לע"נ
איש החסד והחינוך
הרה"ח ר' חיים
שרגא פאווייל ב"ר
מיכאל שר זצ"ל
נלב"ע ז' אייר תשע"ב
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון
מוקדש
לרפואת
יעקב בן
מרים
לרפ"ש
בתשח"י

לע"נ
הילד יניק וחכים
אברהם דוד חי ז"ל
בן יבלחט"א
יקותיאל יהודה
נלב"ע י"ב תמוז
תשפ"ד
ת.נ.צ.ב.ה.

קוראים נכבדים נהנים, החכמות ?
להו' ידוע כי הוצאות ההדפסה עולות
ממון רב, נא טלו חלק בהפצת העלון
הנכבד הזה, קחו חלק בהפצת תורה
ויראת שמים ותתברכו בכל הברכות
האמורות בתורה, לתרומות וכל ענייני
הגליון ניתן לפנות בטל' 054-8559959

העלון מוקדש לזכות
רבי אריה חיים בן
סלימה שולמית
שיחי' ובני ביתו
להצלחה וסייעתא
דשמיא בכל העניינים

בברכת גמר חתימה טובה לאלתר לחיים טובים ארוכים ולשלום לכל
המנויים הקבועים וכל הקוראים הנאמנים ולכל בית ישראל כל מקום
שהם ובכל מקומות מושבותיהם, ויתברכו ממעון הברכות בכל
הברכות ברוחניות וגשמיות בגוף ונפש, פרנסה ברווח נחת מכל
הצאצאים ביראות איתנה בכל המוכנים והצלחה בתורה בכל האופנים,
ונזכה לביאת משיח צדקינו ובבנין עירנו בקרוב בימינו, בנין עולם.

קו הגעשמאק
חיוק, ואמונה
מתעדכן בתדירות
גבוהה עם דרשות,
סיפורים, וניגונים
077-3249316

סיפורים ליום הכיפורים

את בעל האחוזה שיספר לו קצת על הוריו, מי הם היו ומה היו מעשיהם. בעל האחוזה סיפר לו כי הוריו היו אנשים ישרים, יהודים חרדים שנמנו על ידידי הטובים. אולם הוא הוסיף הם היו עניים מרודים ולא השאירו לך דבר מלבד איזה ספר ישן ושקיק בלוי ומיושן.

יוסלה ביקש לראות את הדברים שהוריו השאירו עבורו ובעל האחוזה, ששמר על הדברים כעל מזכרת, הראה לו שקיק של טלית ישן-נושן וספר עבה שהיה מחזור של הימים הנוראים.

יוסלה פתח את המחזור אולם הוא לא ידע לקרוא בו מילה אחת. הוא גם לא ידע למה משמש השקיק. למרות זאת הוא ביקש מבעל האחוזה שיתן לו את הדברים הללו ולאחר שמבוקשו ניתן לו הוא שמר על המחזור והשקיק מכל משמר והם היו בעיניו – מבלי לדעת למה ומדוע – כמשהו קדוש שיש לנהוג בו כבוד.

עברו ימים אחדים ויוסלה יצא לטייל בכפר. תוך כדי טיול הוא ראה יהודים האורזים את חפציהם ומתכוננים לנסיעה. "האם אתם נוסעים ליריד" שאל יוסלה, אותו חשבו היהודים כבנו של בעל האחוזה. "לא" השיבו היהודים, "אין אנו נוסעים הפעם ליריד. אנו נוסעים לראש השנה לעיר הסמוכה, כדי שנוכל להתפלל יחד עם כל היהודים". "מה זה ראש השנה?" – שאל הילד, והיהודים סיפרו לו כי ראש השנה הנו יום הדין, בו מבקשים היהודים מרבנו-של-עולם שיתן להם שנה טובה ומתוקה בגשמיים וברוחניים. היהודים הסתכלו על יוסלה בעיניים מהן ניבט העצב והשתתפות-בצער ויוסלה הרגיש בעליל כי היהודים מרחמים עליו, אולם הם פחדו מבעל-האחוזה ועל כן לא יכלו לומר לו יותר.

בלב בלתי שקט חזר הילד לבית בעל-האחוזה, הוא לא מצא לעצמו מנוח: משהו טמיר ונסתר משך אותו אל היהודים. הלא יהודי הנהו! בלילה ההוא חלם שאביו המנוח אמר לו: "יוסלה בני, הלא אתה יהודי! לך לבהכ"ס להתפלל יחד עם כל היהודים, ובורא העולם יאזין לתפילתך". למחרת בלילה שוב חלם, והפעם היתה זו אמו. היא אמרה לו: "בני יקירי, מקומך בין היהודים ולא בביתו של בעל האחוזה. היום ר"ה. לך אל אחיך היהודים, עדיין לא מאוחר מדי!"

למחרת היום היה יוסלה עצוב ומדוכא ולא מצא לעצמו מנוח. למזלו נסע בעל האחוזה לצייד, כך שיכול היה להרהר על החלומות המוזרים שפקדוהו. משהו טמיר משך אותו אל אחיו היהודים...

בהחלטה נחושה הוא לקח את שקיק הטלית ובו המחזור שקיבל בירושה מאביו ויצא לדרך. ימים אחדים הוא נדד בדרכים עד שהגיע לעיר גדולה, שאל איפה בית הכנסת היהודי ונכנס לשם.

עייף, שבור ורצוצין הוא הגיע לשם לפנות ערב. היהודים בבית הכנסת עמדו עטופי לבנים והתפללו בכוונה ובדבקות. היה זה ליל יום כיפור והמתפללים אמרו כל נדרי. הנער היהודי האזין לתפילותיו של אחיו והן נגעו ללבו; גם לבו הצעיר רצה להשתתף בתפילה מתוקה לפני הקב"ה אולם הוא לא ידע כיצד מתפללים. כאב הלב של הנער היהודי התועה קרע שחקים. גם אותי המשיך הבעש"ט את סיפורו אפף צער על גורלו של הנער היהודי וחששתי שמא יברח הנער מבהמ"ד ויבא, ח"ו, לכלל ישראל. אולם פתאום פתח הנער את המחזור אשר בשקו, פתחהו באמצע ואמר: "רבנו-של-עולם! אינני יודע מה להתפלל וכיצד להתפלל, מה לומר ומה לבקש. הא לך, רבנו-של-עולם, כל המחזור כולו ויהי רצון מלפניך כאילו התפללתי את כל התפילות!" באומרו זאת שיקע יוסלה את פניו במחזור הפתוח ודמעות מרות פרצו מעיניו.

דמעות עמדו בעיני התלמידים כשסיים הבעל-שם-טוב את סיפורו. ולפעמים בשעת התפילה, שעה שנזכרו בקורותיו של הנער היהודי התועה, שהגיע אל המנוחה ואל הנחלה, הרהרו: "רבנו-של-עולם! הרי אנו לפניך כאותו נער תועה! וכי יודעים אנו כיצד להתפלל וכיצד לכוון את הכוונות הטהורות של התפילות? הא לך כל הסיפור, בו מצויות כבר כל התפילות וכל הכוונות. קבל תפילותינו הבאות מעומק הלב ותן לנו שנה טובה ומתוקה!"

אתם יודעים היכן ממוקמת קנו? בידקו במפה של ניגריה במערב אפריקה. היה זה בסתיו, אך מי באקלים הלוהט, על גבול מדבר סהרה, יודע להבדיל בין הסתיו והאביב? רק העופות הדורסניים העטים מומעל, ויורדים אל הצרות הבתים כדי לחפש איזו חתיכת בשר זנוחה. העננים כיסו על השמש, והחול ממדבר סהרה מקשה על הראות. היה זה בשעות הצהריים המוקדמות בעיירה המוסלמית הקטנה הזו ואז לפתע נזכרתי. אלוקים אדירים! הערב יום-כיפור! מה, למען השם, אני עושה בעיירה הנידחת הזו? מדוע לא דחיתי את הנסיעה בעוד שבוע, כדי שאוכל למכור את הצמיגים האלה? פשוט פרח מזכרונות. וכך אני יושב, בפונדק העתיק מימי הבריטים, בווה בכנפי המאוורר המסתובבים וחושב על מחילה וסליחה... קמותי, ניגשתי אל משרדו של מנהל הפונדק האנגלי. מר ווקר, תוכל אולי לומר לי האם ישנם יהודים המתגוררים בקנו? יהודי? כן, אדוני, יהודים, ובכן... תן לי לחשוב. מר רוקח הוא יהודי, אך הוא לא חפץ שידעו על כך. אבל מר סידקי הוא יהודי. משום מה, החנות שלו סגורה היום.

"היכן מתגורר סידקי?" "מעל החנות שלו." "תוכל לומר לי היכן ממוקמת החנות?" "כמובן, אדוני. לך ברחוב המרכזי ותמצא את הבית בפנינה השניה, לימינך. זהו הבית היחיד ברחוב אשר לו שתי קומות. לא תוכל לפספס אותו." התחלתי לצעוד, הרחוב היה מלא חול. בקושי יכולתי לראות את פני האנשים ברחוב, אך סוף כל סוף הגעתי אל הבית. החנות היתה סגורה ומסוגרת, הכל היה חשוך ושקט. התחלתי לנקוש על החלון באגרופי ולפתע נפתח החלון בקומה הראשונה. מי שם? שאל האדם מלמעלה. שלום עליכם אמרתי, עליכם השלום, ברוך הבא. אנא עלה במדרגות בצדו האחורי של הבניין. כולם מחכים לך. מחכים לי? לא הבנתי. מעולם לא פגשתי את האיש הזה. בכלל לא ידעתי שיש יהודים בקנו. מדוע הוא אמר זאת? אט-אט טיפסתי במעלה המדרגות, וכשפתחתי את הדלת מצאתי 9 יהודים, טליתות על כתפיהם, שקידמו אותי בברכת "ברוך הבא." כעת הבנתי מדוע הם חיכו לי. אני הייתי היהודי העשירי. העשירי למניין.

המחזור הפתוח

היה זה ליל כל-נדרי. הבעל-שם-טוב עמד בבית מדרשו בקיטל וטלית והתכונן לתפילת יו"כ. פתאום נראה כאילו צל עבר על פניו הקדושות, ניכר היה כי משהו מעיק על ליבו, אך איש לא העיז לשאול אותו לפשר הדברים. את תפילת כל-נדרי אמרו בכוונה גדולה, לפני תפילת ערבית, הכריזו על הפסקה קצרה. הבעש"ט עמד על מקומו שקוע בהרהורים, ולפתע השתתף על שפתיו חיוך רחב ומאושר והוא ציווה על החסידים להתפלל ערבית. במוצאי יו"כ היה הבעש"ט במצב-רוח מרומם והוא סיפר לתלמידיו את הסיפור הבא: בכפר אחד התגורר חוכר יהודי. הוא היה יהודי נעים הליכות, ובעל-האחוזה, אשר החכיר לו את אדמותיו, העריכו מאד והתיחס אליו כאל ידיד אישי. חוכר זה נפטר ביום בהיר אחד והותיר אחיו אלמנה צעירה וילד קטן. לא היו ימים מרובים עד שגם האלמנה נפטרה מרוב צער והילד הקטן נותר יתום לבד.

בעל האחוזה, שהיה, כאמור, ידידו של החוכר היהודי, לקח עתה את היתום הקטן אליו. ילדים משלו לא היו לו והוא נקשר בעבותות האהבה אל הילד היהודי הקטן, בו טיפל כאילו היה בנו יחידו. כך עברו שנים אחדות, הילד גדל בביתו של בעל האחוזה הנוצרי בעושר ומותרות ולא ידע כלל על מוצאו היהודי. פעם אחת, כאשר שיחק עם ילדים אחרים שבאו עם הוריהם לביקור אל האחוזה, נפלה קטטה ביניהם ואחד הילדים האורחים קרא לו ז"ד. הילד המבוהל רץ מיד אל בעל-האחוזה ושאלו לפשר הדבר. "מה איכפת לך האם זה נכון?" ניסה בעל-האחוזה להרגיעו ולהסיח את דעתו. "אתה הלא יודע כי אני אוהב אותך כאילו היית בני יחיד ואתה גם קבעתי אותך כיורשי היחיד. כשתגדל, כל אשר לי כסף, זהב, שדות וכרמים יעבור לרשותך". הילד נקרא לו יוסלה ביקש